

Oecumenisch Meditatief Avondgebed – 9 januari 2019

Thema: Liturgie: een weg, (samen)spel en middel

Opening: Wees hier aanwezig, God van de machten,
licht in ons midden, wees onze Heiland.

Dat wij herleven. Wees hier aanwezig. **Dat wij herleven.**

Welkom en inleiding op het thema:

Welkom bij deze viering, bij dit oecumenisch meditatief avondgebed in de traditie van Taizé.

Deze viering gaat over onze vieringen. We doen hier niet zomaar wat. In onze Taizé-vieringen volgen een liturgie, dat is de best wel vaste volgorde van zingen, overdenken, stil zijn en bidden die we volgen in onze vieringen. Die volgorde, liturgie geeft houvast, zeker als je al wat vaker geweest bent, weet je waar je aan toe bent, wat je kunt verwachten. Dat geeft rust en een gevoel van controle.

Maar het volgen, gebruiken van een liturgie heeft ook diepere redenen en lagen. Daar wil ik jullie vanavond wat aspecten van meegeven. Nadat ik ze gelezen had, keek ik toch weer even anders, met een frisse blik, naar onze liturgie. Ik ga hem zeker niet veranderen, maar misschien ervaar je hem na vanavond als opgepoetst, schoon van het stof der gewoonte.

Lied 129: Iepenje my foar jo goedens

Lied 22: Veni Sancte Spiritus, tui amoris

Overweging 1: Liturgie is een weg

Het christendom is een boekreligie, een godsdienst van verhalen, ja zelfs van het vleesgeworden Woord. Het zijn de verhalen die vertellen hoe de God van Israël omgaat met zijn volk. Het zijn ook die verhalen – opgeschreven in de bijbel – die in de liturgie centraal staan. Het zijn verhalen van onverwachte wendingen, van omkeringen en van schijnbare onmogelijkheden. Dat is de weg die God met ons gaat en die wij met God gaan. Dat is ook de weg die we volgen in de liturgie. Een weg door de tijd. Een weg langs lezing, overweging en gebed. In die volgorde. De woorden zetten ons aan tot overdenken en vervolgens tot daden. Woord wordt daad: 'dabar'. Aan het einde zijn we – ergens – anders dan aan het begin. Soms opgeschud door die rare verhalen, soms vol goede moed en uitbundig vanwege een lonkend visioen, soms in een modus van stille overpeinzing. Maar altijd anders.

Lied 65: Dona la pace Signore

Overweging 2: Liturgie is een (samen)spel

Liturgie vieren is een serieuze bezigheid. Zo serieus als een spel. We volgen de gebruiken en regels en we roepen daarmee een andere werkelijkheid op dan de alledaagse wereld van onenigheid met je chef en het missen van de bus. Die andere werkelijkheid bestaat bij de gratie van de overgave waarmee alle deelnemers het spel spelen. Wat heb je aan een getalenteerde organist (of in ons geval dirigent) als er niemand meezingt? Wat heb je aan enthousiaste zangers als de organist (of de dirigent) alleen maar muzikaal op de rem trapt? Het spel is: ad rem zijn, bij de zaak blijven. Op elkaar reageren. Het beste ervan willen maken. En ja, dat vraagt aandacht en energie, ora et labora, bid en werk. Het is een teamspel. Maar er is geen tegenstander. En er zijn ook geen winnaars of verliezers. De liturgie is een oefenplaats, een godsdienstoefening. Om het 'echte' leven te doorgronden. Of om de lichtvoetigheid van het spel ook mee te nemen in het alledaagse.

Lied 67: Bleib mit deiner Gnade bei uns

Overweging 3: Liturgie is een middel

Liturgie is geen doel op zich. Het brengt ons ook niet per se dichter bij God. Het probeert wel deze plaats op dit moment tot 'thin place' (dunne plek) te maken, tot plek waar de omstandigheden zó zijn dat wij ons eenvoudiger door God kunnen laten vinden. En wie weet ook andersom. Liturgie is ook een middel om onze dank gezamenlijk vorm te geven; de dank voor het leven, waaruit al ons vragen, ons verlangen, onze drive en onze bewogenheid voortkomt. Liturgie is ook een middel om een gemeenschap te worden. Samen iets doen, scheidt immers een band: samen zingen, samen je bezinnen in de stilte, samen bidden, en na afloop samen koffiedrinken. Verhevener gezegd: het is Christus die ons samenbindt en ons tot zijn lichaam maakt. Hij is het vleesgeworden Woord en wij worden zijn handen en voeten en brengen Hem met woord én daad (dabar) mee de wereld in.

Aan God de Vader alle glorie,
door de Zoon en in de Geest.
Zo was het, is het, zal het zijn:
een wereld zonder einde. Amen.

Stilte

Voorbede met acclamatie lied 29: Kyrie eleison, Christe eleison

Responslied 122: En todo amar y servir

Avondzegen:

Als gezegende mensen gaan we uit elkaar, we zegenen elkaar met de woorden: Bron van ons verlangen, U kijkt naar ons uit en zegent onze waakzaamheid. Maak ons tot mensen die nog meer op zoek gaan hoe u aanwezig kunt zijn in onszelf, in ons samenzijn en in onze wereld. Wij danken u dat elke liturgie, elke viering een verhaal kan worden wat gebeurt aan uw mensen en door uw mensen. Amen

Lied 77: Toi, tu nous aimes

Gretha Stelpstra